

OLGIERD PUCIATA

1930-2004

Niedawno pożegnaliśmy naszego Kolegę i Przyjaciela Olgierda Puciata.

Odszedł jeden z najzdolniejszych i najwszechstronniejszych warszawskich historyków sztuki.

Zaczął z niebywałym impetem – już jako student I roku Uniwersytetu Warszawskiego rozpoczął pracę w Naczelnej Dyrekcji Ochrony Zabytków, potem w Zakładzie Architektury Polskiej Politechniki Warszawskiej, kierowanym przez prof. Jana Zachwatowicza, wreszcie związał się z Komisją Badań Dawnej Warszawy. Był także krótko kustoszem Muzeum Historycznego m.st. Warszawy.

W latach 1957-1958 pełnił funkcję sekretarza generalnego Towarzystwa Miłośników Historii. W wieku 28 lat objął prezesurę Oddziału Warszawskiego Stowarzyszenia Historyków Sztuki, a w rok później został Głównym Konserwatorem Zabytków Województwa Warszawskiego, chyba najmłodszym w Polsce. Jego sześcioletnia kadencja wniosła w ochronę zabytków Mazowsza niebywałe ożywienie. Był inicjatorem szerokich badań archiwalnych i urbanistycznych, był też pomysłodawcą i autorem programów wykorzystania wielu ważnych obiektów, takich jak zameczek w Opinogórze, pałac w Sterdyni, pałac w Radziejowicach czy zamek w Czersku. To on, w harmonijnej współpracy z biskupem płockim i władzami miasta, przygotował program adaptacji Zamku Księżąt Mazowieckich i opactwa pobenedyktynskiego w Płocku, ratując ten popadający w ruinę, cenny zespół.

Bibliografia prac Olgierda Puciata, publikowanych i pozostających

w zasobach różnych instytucji konserwatorskich, zwłaszcza z pierwszych dwudziestu lat jego działalności zawodowej, jest imponująca. Redagował „Szkice Staromiejskie” i „Szkice Nowomiejskie”, zajmował się kartografią Warszawy XVII-XIX w., był autorem studiów i ekspertyz konserwatorskich dla dwiętnastu miasteczek mazowieckich. Działał też poza Mazowszem – opracował studia zabudowy miejskiej Żagania i Koźuchowa w Zielonogórskim, jak również studium historyczne do planu zagospodarowania powiatu piotrkowskiego. Jednocześnie był scenarzystą wielu ważnych wystaw konserwatorskich prezentowanych w kraju, a także w Egipcie, Skandynawii czy Paryżu.

Problematyką badań i ochrony zabytków mazowieckich Olgierd Puciata potrafił zainteresować najwybitniejszych profesorów i konserwatorów. Jego niewątpliwą zasługą było pozyskanie dyrektorów

muzeów warszawskich, z prof. Stanisławem Lorentzem na czele, do opracowania kompleksowej koncepcji rozwoju sieci muzealnej na Mazowszu, która do dzisiaj nie straciła na aktualności. Osobiście postanowił wziąć udział w realizacji jednego z muzeów – Muzeum im. Kazimierza Pułaskiego w Warce, które stało się jego dziełem autorskim i którym zarządzał przez cztery lata. Swoją ogromną talent i wiedzę wykorzystywał w całej pełni także wówczas, gdy objął funkcję szefa ekspertów PP Desa.

Kiedy Olgierd rozpoczął współpracę z Teatrem Telewizji, mogliśmy dzięki niemu podziwiać scenografię realizowaną przy użyciu autentycznych, cennych, zdobywanych gdzie się dało obiektów rzemiosła artystycznego, co niekiedy wywoływało zazdrość muzealników.

W połowie lat siedemdziesiątych Olgierd Puciata wrócił na Mazowsze, miał krótki epizod w Muzeum Mazowieckim w Płocku, a gdy powstało województwo płockie, zorganizował i pokierował płockim Ośrodkiem Dokumentacji Zabytków.

Zachowujemy Olgierda w pamięci z czasu jego największej aktywności, gdy podejmował coraz to nowe wyzwania, a realizując je utrzymywał z łatwością, jakby mimochodem, wysoki poziom i skuteczność.

Olgierd Puciata zasłużył się dobrze dla ochrony dziedzictwa kulturowego, zwłaszcza mazowieckiego. Był postacią wyrazistą, człowiekiem wielkiej wiedzy i pasji.

dr Marian Sołtysiak

Prezes Zarządu Głównego
Towarzystwa Opieki nad Zabytkami

REMINISCENCES ABOUT OLGIERD PUCIATA

Olgierd Puciata, one of the most talented and versatile Warsaw-based historians of art, has passed away. Already as a student at Warsaw University he began working in the Head Office of the Protection of Historical Monuments, the Faculty of Architecture at Warsaw Polytechnic, and the Commission of Studies on Old Warsaw. For a brief time he was a custodian at the

Warsaw Historical Museum. In 1957-1958 O. Puciata fulfilled the function of secretary general of the Society of Lovers of History, and a year later became the Chief Conservator of Historical Monuments in the Voivodeship of Warsaw. O. Puciata also contributed to devising a complex conception of the development of a museum network in Mazovia. His subsequent posts included overseeing the

Kazimierz Pułski Museum in Warka and the experts employed by the State Enterprise Desa; he cooperated with the TV Theatre, for which he designed sets, worked at the Museum of Mazovia in Płock, and headed the Centre for the Documentation of Historical Monuments in Płock.

Olgierd Puciata was a distinctive personality and a man of great knowledge and passion.